

Délegyháza Község Önkormányzat Polgármester

2337 Délegyháza, Árpád u. 8.

Telefon/fax: (24) 542-155, (24) 542-156, E-mail: polgarmester@delegyhaza.hu

Szám: H/5060-14/2021.

Előadó: Jakab István

Tárgy: Délegyháza 039/9-11, 039/24-25 hrsz-ú ingatlanokra tervezett bányászati tevékenységre vonatkozó előzetes vizsgálati eljárás - Délegyháza Község Önkormányzat, mint ügyfél nyilatkozata
Hiv. szám: PE-06/KTF/31491-12/2021.

Pest Megyei Kormányhivatal
Környezetvédelmi, Természetvédelmi,
Hulladékgazdálkodási és Bányafelügyeleti Főosztály

1072 Budapest

Nagy Diófa utca 10-12.

„A Földet nem apáinktól örököltük, hanem unokáinktól kaptuk kölcsön.”

David Brower

Tisztelt Címzett!

A Precíziós Agrokémia Zrt. (1148 Budapest, Vezér utca 142. 4. em. 12; Cg.01-10-140772) meghatalmazottja, Piller Péter e.v. (8227 Felsőörs, Bárókert u. 7.) által kezdeményezett Délegyháza 039/9-11, 039/23-25 hrsz-ú ingatlanokra tervezett bányászati tevékenységre vonatkozó előzetes vizsgálati eljárás ügyében **Délegyháza Község Önkormányzat képviselőjében eljárni jogosult dr. Riebl Antal polgármester az alábbi ügyféli nyilatkozatot teszem:**

Jelen eljárásban érintett ingatlanok tekintetében korábban Délegyházán példaértékű lakossági összefogás valósult meg a tervezett bányacélú hasznosítás megvalósításának megakadályozása érdekében, mely **lakossági tiltakozással Délegyháza Község Önkormányzata egyetértett**, Délegyháza község érintett lakosságának érdekeit szem előtt tartva - megválasztott és felelős településvezetőként - az érintett ingatlanokon tervezett bányacélú hasznosítást akkor sem, és jelen eljárás során sem támogatom az alábbi indokoknak megfelelően:

Indokolásom előadását a korábban Főosztályuk előtt PE-06/KTF/24723/2021. számon lefolytatott, PE-06/KTF/24723-92/2021. számú határozattal elutasított eljárásban H/5060-6/2021. iktatási számú nyilatkozatomban már hivatkozott előzmények ismertetésével kezdeném az alábbiak szerint:

1. 2011. évben a „Délegyháza 039/4-7, 039/9-11 és 039/21-25 hrsz-ú ingatlanokon tervezett kavicsbánya környezeti hatásvizsgálati eljárása” során az illetékes Közép - Duna - Völgyi Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség (a továbbiakban: KDV-KTVF) KTVF:48-16/2011. iktatási számú határozatával a kérelmezett engedély kiadását elutasította, mely határozat indokolása vízvédelmi szempontból megállapítja, hogy a tervezett létesítmény olyan, a felszín alatti víz szempontjából érzékeny, csapadék szempontjából pedig negatív vízmérlegű, és számos tájsebbel borított területre esik, ahol a favR. hivatkozott előírásainak teljesítése nem garantálható, a tervezett bányászati tevékenység a mezőgazdasági területek öntözési célú vízhasználatát befolyásolja, illetve veszélyezteti. Levegőtisztaság-védelmi szempontból leírja, hogy a bányatelek határától ÉNy-i irányban építendő 6 (!) m magas, 200 m hosszú védőtöltés építése során, illetve az arra telepítendő növényállomány kialakulásáig a felületről származó kiporzásból eredő légszennyező hatásokkal is kell számolni, a bányatelepi tevékenység porképződését diffúz forrásnak, a kitermelt anyag elszállításához kapcsolódó porképződést vonalforrásnak, valamint az építendő zajvédő domb porképződését is diffúz forrásnak kell tekinteni. Tekintettel a fent leírtakra, valamint a területhez közel eső lakóépületekre tárgyi tevékenység megvalósulása - levegőtisztaság-védelmi szempontból - már a bányászati tevékenységet megelőző tereprendezési (felső talajréteg letakarítása, elszállítása, védőtöltés kialakítása) munkálatok miatt sem engedélyezhető. A határozat indokolása alapján zajvédelmi szempontból a hatásterületek átfedése miatt a várható kibocsátás meg fogja haladni a követelményeket, valamint a tervezett bánya tájvédelmi szempontból sem elfogadható.
2. 2013 és 2014. években az 1. pontban hivatkozott eljárások döntéseinek bírósági hatályon kívüli helyezését, és új eljárásra való kötelezést követően a KDV-KTVF KTVF: 652/2013. számon új eljárást indított, melynek eredményeként meghozott KTVF:652-25/2013. számú határozatot (környezetvédelmi engedélyt) az OKTVF 14/9318-42/2013. számú határozatával megsemmisítette a határozatban szereplő alábbi indokolással: A Pest Megyei Kormányhivatal Földhivatala Földügyi Osztályának másodfokú szakhatósági állásfoglalása - miszerint a Délegyháza 039/4-7, 039/9-11, 039/21-25 hrsz-ú ingatlanokon tervezett kavicsbánya létesítéséhez nem járul hozzá - alapján megállapításra került, hogy nem indokolt a kavicsbánya létesítése adott területen, ahol a települési átlagnál jobb és rosszabb minőségű földterületek egymásba ékelődve fekszenek, és a tervezett tevékenység megvalósulása esetén nincs mód a termőföldek megfelelő, akadálytalan mezőgazdasági hasznosítására. Ennek okán a kavicsbánya nyitása, mint nem helyhez kötött beruházás megvalósítása ezen a területen nem indokolt. Vízügyi szempontból is megállapításra került, hogy a tervezett tevékenység közvetve a mezőgazdasági területek öntözési célú vízhasznosítását veszélyezteti, és az ivóvízigények kielégítésére szolgáló vízadók igénybevételét növeli. A döntés értelmében lefolytatandó új eljárás során a tényállás tisztázása érdekében hidraulikai modellezésen alapuló részletes hidrológiai hatáselemzésnek kell megválaszolnia, hogy a jelenleg létező bányák talaj vízszint-süllyesztő hatásához, akkumulálódó újabb kitermelés miatt létrejövő talajvízszint-süllyesztő hatás hogyan változtatja meg a gyakorlatilag egységes víztestként funkcionáló tórendszer által előidézett talajvíz-depressziós tölcserít, és ennek következtében érint-e kimutatható módosulást a Natura 2000 területeken.

Az előzmények ismételében nyilatkozatomat az alábbiak szerint kívánom alátámasztani:

1. A bányacélú hasznosítás – az új dokumentáció szerinti – első lépéseként a humuszos homoklisztes-iszapos talajréteg letakarítására kerülne sor, mely humuszból és meddőből tervezik elkészíteni az É-i határon az 5 m magas, a többi határszakaszon a 3 m magas védőtöltést. Tekintettel arra, hogy a benyújtott dokumentáció alapján minden szennyező forrás számításánál már figyelembe veszi a megépült védőtöltést, nem látom biztosítottnak a korábbi eljárások során már feltárt levegőtisztaság-védelmi feltételek betartását az alábbiak szerint: *a bányatelek határától ÉNy-i irányban építendő védőtöltés építése során, illetve az arra telepítendő növényállomány kialakulásáig a felületről származó kiporzásból eredő légszennyező hatásokkal is kell számolni, a bányaiüzemi tevékenység porképződését diffúz forrásnak, a kitermelt anyag elszállításához kapcsolódó porképződést vonalforrásnak, valamint az építendő zajvédő domb porképződését is diffúz forrásnak kell tekinteni. Tekintettel a fent leírtakra, valamint a területhez közel eső lakóépületekre tárgyi tevékenység megvalósulása - levegőtisztaság-védelmi szempontból - már a bányászati tevékenységet megelőző tereprendezési (felső talajréteg letakarítása, elszállítása, védőtöltés kialakítása) munkálatok miatt sem engedélyezhető.* E pontban kívánom kiemelni, hogy a létesíteni tervezett védőtöltés - esztétikai problémáin túl (ami egyértelműen jelentősen rontaná az ott lévő ingatlanokból a tulajdonosok elé táruló kilátást) - fásítása - mely fásítás a vonatkozó Hely Építési Szabályzat alapján védőerdő funkciót töltene be, s a rekultiváció során megkerülhetetlen - több évet átölelő időszak alatt történhet csak meg érdemben (a facsemetékből ekkorra lesznek kisebb fák), valamint kérdésesnek látom a töltés gyommentesítésének lehetőségét és kötelezettségének teljesítését is. Tisztában vagyunk azzal a ténnyel, hogy egy ilyen „földkupacon”, mint védőtöltésen az első megjelenő növény általában a parlagfű, és mivel az utcában rengeteg 16 év körüli, vagy az alatti gyermek van, úgy az allergiás és asztmás reakció megjelenésének kockázata megítélésem szerint még a jelen eljárásban érintett csökkentett terület esetén is igen jelentős.
2. Vízvédelmi szempontból továbbra is aggasztó, hogy az új dokumentáció sem tartalmaz olyan konkrét számítást, mely egyértelműen igazolja, hogy a tervezett tevékenység a mezőgazdasági területek öntözési célú vízhasznosítását nem veszélyezteti, és az ivóvízigények kielégítésére szolgáló vízadók igénybevételét nem növeli. A korábbi eljárásokat lezáró döntés értelmében *a tényállás tisztázása érdekében hidraulikai modellezésen alapuló részletes hidrológiai hatáselemzésnek kell megválaszolnia, hogy a jelenleg létező bányák talaj vízszint-süllyesztő hatásához, akkumulálódó újabb kitermelés miatt létrejövő talajvízszint-süllyesztő hatás hogyan változtatja meg a gyakorlatilag egységes víztestként funkcionáló törendszer által előidézett talajvíz-depressziós tölcseért, és ennek következtében érint-e kimutatható módosulást a Natura 2000 területeken.* Különösen fontos ez településünknek az Önkormányzatunk tulajdonában lévő I-VI. tavak vízszint-csökkenése miatt is, hiszen a többnyire felszín alatti vizek által után-táplált tavak vízszintje már jelenleg is jelentősen csökkent, ha újabb vízfelületek keletkeznek (akár csak ideiglenesen is), úgy akár teljesen el is iszaposodhatnak a jelenleg horgász, illetve strandcélokra használt tavaink. Fontos ezt kiemelni különösen a kijelölt strandok vízminőségével kapcsolatosan, valamint a területen működő, az utóbbi időben fellendült idegenforgalmi szempontból jelentősnek minősíthető szálláshely-szolgáltatók, idegenforgalmi szolgáltatást nyújtók (pl.: Tavirózsa Kemping, Naturista Kemping, Nomád Kemping, Édenkert kemping, XVIII. kerület üdülője, Villantó Horgászto stb.) védelme érdekében, hiszen a bánya közelsége miatt ezek akár komoly érdeksérelmet is szenvedhetnek. Vízvédelmi szempontból a tervezett tevékenység érzékenyen érintheti továbbá a lakóövezetben meglévő, vagy a mezőgazdasági területeken meglévő öntözési célú fúrt kutak vízhozamát is, hiszen a bányászat során

feltárandó nyílt vízfelület miatt ezek akár el is apadhatnak, s az ebből eredő károkért, vagy többletmunkákért (mélyítés, új kút fúrása) senki nem áll helyt.

3. Tiltakozásom, és egyben a tervezett bányacélú művelés elutasításának fentiekén túli további jelentős indoka a termőföld védelméről szóló 2007. évi CXXIX. törvény 8. § (3) bekezdése, mely kizárja, hogy településünkön újabb bányatelek kerüljön megállapításra, településünkön új bánya nyíljon. Hivatkozott jogszabály kimondja, hogy az ingatlanügyi hatóság más hatóságok engedélyezési eljárásaiban földvédelmi szakhatóságként működik közre, a termőföld védelmének érvényesítése érdekében érvényre kell juttatni, hogy az engedélyezési eljárás alá eső tevékenység végzése, létesítmény elhelyezése, jogosultság gyakorlása lehetőség szerint a gyengébb minőségű termőföldeken, a lehető legkisebb mértékű termőföld igénybevételevel történjen. A szakhatósági hozzájárulást meg kell tagadni, ha az engedélyezés iránti kérelem átlagosnál jobb minőségű termőföldet érint, azonban a tervezett tevékenység végzésére, létesítmény elhelyezésére, jogosultság gyakorlására hasonló körülmények és feltételek esetén átlagos minőségű vagy átlagosnál gyengébb minőségű termőföldeken is sor kerülhet. A külfejtéses bányászati tevékenységgel összefüggő hatósági eljárásban való szakhatósági közreműködés esetén akkor is meg kell tagadni a szakhatósági hozzájárulást, ha a homok, kavics vagy agyag ásványi nyersanyag kutatására vonatkozó műszaki üzemi tero jóváhagyása iránti kérelmet vagy a bányatelek megállapítása iránti kérelmet olyan településen fekvő termőföldre nyújtották be, amelynek külterületén lévő földrészteltek összterületének több mint 25%-ára a bányatelek jogi jelleg be van jegyezve az ingatlan-nyilvántartásban. A korábbi eljárások során már megállapításra került, hogy Délegyháza törzskönyvi adatai szerint a község termőföldjeinek nagysága 1348,476 ha. A nyilvántartásba is bejegyzett külterületi bányatelek területe 949,7940, így Délegyházán a bányatelek termőföldek nagyságára vetített aránya 70,43%! E jogszabályi korlátozás hosszú éveken keresztül következetesen alkalmazásra került a különböző bányászati tevékenységgel kapcsolatos hatósági eljárások során, korlátja volt Délegyháza közigazgatási területén tervezett új bányanyitásoknak, láthattuk ezt más bányák ügyeiben is, hogy a földhivatal erre hivatkozva nem járult hozzá a bányatelek fektetéséhez, vagy akár a kutatási MÜT - hoz. Mivel a 2011-2014. közti eljárások eredményeként ezen a területen a korábbi bányavállalkozó kezdeményezései kudarcba fulladtak, a bányavállalkozó visszaadta effektíve a bányászati jogot, a lakosság, és mindenki joggal és jóhiszeműen gondolhatta, hogy itt véglegesen soha nem lesz bánya. Gondolhatták ezt amiatt is, hogy az érintett ingatlanokon nincs bányatelek jogi jelleg feltüntetve, éppen ezért senki nem számított arra, hogy ezen korlát ellenére most valaki új bánya fektetését ismételten kezdeményezi.
4. E pontban fel kívánom hívni a T. Hatóság figyelmét arra a véleményem szerint talán legfontosabb tényre, mely szerint az érintett terület Ény-i és Dk-i részén lakófunkciójú övezeti besorolású („Lke-1” és „L1” jelű) ténylegesen lakott és életvitelszerű tartózkodással bíró területek találhatóak - mely területek jellemzően a CSOK támogatás eredményeként az elmúlt időszakban főleg kisgyermekes családok százai által nyugodt, falusias környezetként lakóhelyül választott terület -, így a tervezett tevékenység és annak hatásai kisgyermekes családok százait érintik, életvitelszerű tartózkodásukat jelentős mértékben zavarja és ellehetetleníti. További tanyás lakófunkciójú épületek/építmények helyezkednek el az ú.n. TSZ telep (és az azzal szemben elterülő) területén is, mely terület ugyan a rendezési tervben lakóövezeti besorolással nem rendelkezik, de a kialakult gyakorlat szerint ott életvitelszerű tartózkodás állapítható meg, s mely terület, mint hatásterület (zaj és levegővédelmi) kerül felsorolásra a dokumentációban. Hatóságom ugyan pontosan tisztában van az önkormányzat ez irányú Településszerkezeti terv (továbbiakban: TSZT) és Helyi Építési Szabályzat (továbbiakban: HÉSZ) 2009. októberében elfogadott módosításával, azonban az abban lefektetett biztonsági intézkedések (védőerdő, támfal, táj-rehabilitáció stb.) ellenére - a jogszabályi megfelelést nem megkérdőjelezve - álláspontom szerint a tervezett bányacélú hasznosítás az ott lakó és pihenni vágyó, a

jóhiszeműen községünkbe költöző lakosok életkörülményeikre jelentős zavaró hatással van, életkörülményeiket teljesen ellehetetleníti, így az e célú tevékenység engedélyezését nem támogathatom.

5. A kiszállítással kapcsolatban, valamint a kiszállítási útvonallal kapcsolatban is aggályosnak találok a dokumentációban foglaltakat, a megjelölt Délegyháza 040, 045, 037, 062, 060, 056 hrsz-ú délegyházi út-ingatlanok jelenlegi állapota nem teszi lehetővé a megjelölt fokozott (64 teherautó-elhaladás) terhelést, az ilyen mértékű igénybevétel által okozott károk a már jelenleg is leromlott állapotú földutak minőségét tovább rontja, azok közlekedésre alkalmas állapotát megőrizni, állagmegőrző beruházást az utak tekintetében elvégezni önkormányzatunk önerőből nem képes. Az útvonal természetben kialakult állapota az ilyen mértékű fokozott igénybevételt, a kétirányú teherautó-forgalmat - tekintettel azok keskeny nyomtávjára - nem képesek elvezetni, a kiszállítási útvonal mentén elhelyezkedő kempingek, horgásztavak, valamint az azok mentén tervezett és meglévő pihenő és szabadidős (rekreációs) használatát ellehetetleníti, különös tekintettel az ott meglévő, természetközeli kialakítású lakófunkciójú Robinson Ökofalura, valamint a TSZ telepen elhelyezkedő, szállítási útvonallal érintett tanyás ingatlanokra. A tanyás lakóingatlanokkal kapcsolatban meggyőződésem, hogy a jellemzően rossz és szűkös körülmények közt élő - döntően roma - lakosságot nem sújthatjuk újabb csapással, mely lakosság életkörülményeiről részletesen a Roma Nemzetiségi Önkormányzat - korábbi eljárásuk során közvetlenül Önökhöz benyújtott - beadványából értesülhetek.
6. Tájékoztatom továbbá, hogy -bár ezt a korábbi eljárás során figyelmen kívül hagyták - az eljárást kezdeményező Zrt. elmúlt évi beszámolója alapján megállapítható, hogy ilyen mértékű beruházáshoz az 5 mFt-os jegyzett tőkével rendelkező cég, valamint annak a 2020. évi 1 fő foglalkoztatottja, valamint a 2019. évi 0 fő foglalkoztatottja biztosan kevésnek bizonyul, a tevékenység szakszerűségét, valamint a tevékenységet követő tájrehabilitáció érvényesítését/érvényesíthetőségét erősen megkérdőjelezi. Megfelelő garanciák hiányában a vonatkozó rendezési tervben is hivatkozott, és kötelezően elvégzendő rekultiváció nem kikényszeríthető, így ennek megvalósulása szintén erősen aggályos, különös tekintettel a kérelmet benyújtó cég 2020.12.31 - i beszámolója szerinti -13.614 eFt összegű adózott eredményére és a -6.270 eFt összegű saját tőkéjére. Álláspontom szerint a cég 5 mFt összegű jegyzett tőkéje már jó előre jelzi, hogy a törvény szerinti minimális jegyzett tőkére kívánja korlátozni a kártérítési felelősségét. Ennek megfelelően a hatalmas károkozásra is alkalmas tevékenységért egy - a jelenlegi állapot szerint - tőkével nem rendelkező cégnek kellene helytállni, mely álláspontom szerint megengedhetetlen, de minimum aggályos, nem látom biztosítottnak azt sem, hogy a tevékenységgel esetlegesen okozott károkat, vagy a rekultiváció esetleges elmaradásáért az engedélyes helyt állna. Rendkívül aggályosnak látom e tényt a Magyar Állam szempontjából is, hiszen a kavics, mint a föld méhének kincse az Állam kizárólagos tulajdonát képezi. A felelős gazdálkodás nem engedheti meg a jelen állapotban jelentéktelen céggel való bárminemű szerződés/megállapodás megkötését, az engedélyek kiadását, hiszen az Állam egy hatalmas kincset bíz erre a cégre, mely céggel szemben érdemi vagyoni tőke hiányában a felelősségből származó anyagi jogkövetkezmények érvényesítése lehetetlen.

Délegyháza Község Önkormányzat Polgármestereként ugyan tisztában vagyok az önkormányzat ez irányú Településszerkezeti terv (továbbiakban: TSZT) és Helyi Építési Szabályzat (továbbiakban: HÉSZ) 2009. októberében elfogadott módosításával, azonban az abban lefektetett biztonsági intézkedések (védőerdő, támfal, táj-rehabilitáció stb.) ellenére – a jogszabályi megfelelőséget nem megkérdőjelezve – álláspontom szerint a tervezett bányacélú hasznosítás a település szinte teljes területére negatív hatással lenne, az egyszerű falusias környezetünket teljesen tönkretenné, így azt Délegyháza Község Önkormányzat képviselőjében – mint megválasztott és felelős településvezető

kifejezetten ellenzem.

Jelen eljárás során is hivatkozni kívánok továbbá a korábbi eljárás során mutatott példaértékű lakossági összefogásra, mely során a tervezett tevékenység megakadályozása érdekében aláírásgyűjtés történt, melynek bizonyítékeként - mintegy álláspontom alátámasztásaként - mellékelten megküldésre került 1720 db aláírás összegyűjtését igazoló közjegyzői okirat. Álláspontom szerint a jelen - csökkentett terület - nem befolyásolja annak társadalmunkra gyakorolt hatását, a lakossági tiltakozást jelen eljárás során is figyelembe kell venni.

Összegzésként ismételtlen kérem T. Hatóságot az ügyben meghozandó döntés kialakításakor jelen levemben foglaltakat szíveskedjen figyelembe venni, az eljárást lezáró határozatában szíveskedjen megállapítani, hogy a kérelmező által tervezett bányászati tevékenység megvalósítására környezetvédelmi engedély nem adható.

Délegyháza, 2021. október 25.

Tisztelettel:

dr. Riebl Antal
Polgármester

